

Sygn. akt

III AUa 1227/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **19 lutego 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera SSO del. Ewa Preneta-Ambicka
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **19 lutego 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **R. R.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o rentę rolniczą

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **29 lipca 2013 r.** sygn. akt **IV U 329/13**

oddala apelację

Sygn. Akt III AUa 1227/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 20 grudnia 2012r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił R. R. ustalenia prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, podając w jej uzasadnieniu, że wnioskodawca

nie spełnia wszystkich warunków do nabycia prawa do świadczenia określonych ustawą z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

R. R. w odwołaniu skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Nowym Sączu domagał się zmiany decyzji poprzez przyznanie prawa do świadczenia.

Podniósł, że nie zgadza się z decyzją lekarza orzecznika i komisji lekarskiej, gdyż z powodu schorzeń neurologicznych jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym. Dolegliwości bólowe i częste zaostrzenia objawów choroby uniemożliwiają mu wręcz poruszanie się, co wyklucza możliwość wykonywania pracy fizycznej.

KRUS w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, któremu sprawa została przekazana do rozpoznania postanowieniem Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Nowym Sączu z dnia 8 lutego 2013r., wyrokiem z 29 lipca 2013r. oddalił odwołanie.

Sąd I instancji ustalił na podstawie opinii biegłego lekarza neurologa, którą to opinię w całości podzielił, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym i w związku z tym jego odwołanie jest nieuzasadnione.

Sąd Podkreślił, że opinię uznał za fachową, rzetelną i wyczerpująco uzasadnioną.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia, obok przepisów prawa materialnego Sąd powołał art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego skierował do Sądu Apelacyjnego R. R..

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a to:

a) art. 233 § 1 kpc poprzez przyznanie wiarygodności i mocy dowodowej dowodowi z opinii sądowno – lekarskiej sporządzonej 12 czerwca 2013r. i przyjęcie, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym, co skutkowało oddaleniem odwołania, pomimo, że z opinii tej wynika, że wnioskodawca cierpi na schorzenie neurologiczne – zespół bólowy kręgosłupa na podłożu zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych jak również to, że wielokrotnie był hospitalizowany z tego powodu,

b) art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną, nie zaś swobodną ocenę wyjaśnień ubezpieczonego, jak również odmowę przyznania wyjaśnieniom ubezpieczonego mocy dowodowej skutkującą przyjęciem braku całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, pomimo że ubezpieczony podnosił iż dolegliwości bólowe uniemożliwiają mu pracę w gospodarstwie rolnym, a prowadzący go lekarz neurolog zabrania mu jakiegokolwiek wysiłku fizycznego, wskazując, że złamanie zakazu może się dla ubezpieczonego skończyć na wózku inwalidzkim,

c) art. 227 kpc w zw. z art. 232 zd. 2 kpc poprzez zaniechanie dopuszczenia dowodu niewskazanego przez ubezpieczonego, pomimo iż w sprawie nie zostały wyjaśnione fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, co skutkowało oddaleniem odwołania od decyzji KRUS stwierdzającej brak całkowitej niezdolności do pracy.

Przy tak sformułowanych zarzutach skarżący wniósł o zmianę wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie odwołania i zmianę zaskarżonej decyzji Prezesa KRUS z dnia 20 grudnia 2012r. w całości poprzez orzeczenie prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego zwrotu kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji będącym w istocie rozwinięciem sformułowanych na wstępie zarzutów dodatkowo wskazał, że „w sprawie nie ma najmniejszego znaczenia fakt, że dolegliwości bólowe pozostają niekiedy w chwilowych krótkotrwałych okresach remisji”.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja R. R. jest całkowicie nieuzasadniona i w związku z tym podlega oddaleniu.

R. R. – 59-letni rolnik - właściciel gospodarstwa rolnego o powierzchni łącznej 4.75 ha oraz lasu o powierzchni 1.67 ha wystąpił 1 sierpnia 2012r. do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o ustalenie prawa do renty rolniczej.

W składanym wniosku zaznaczył, że nie zamierza zaprzestać prowadzenia działalności rolniczej.

Lekarz Rzecznawca Kasy po badaniu i przeanalizowaniu przedstawionej dokumentacji medycznej nie stwierdził naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym.

Komisja Lekarska KRUS, do której sprzeciw od orzeczenia Lekarza Rzecznawcy skierował wnioskodawca, po rozpoznaniu u ubezpieczonego zwyrodnienia kręgosłupa z zespołem bólowym bez deficytów neurologicznych także nie stwierdził naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym.

Na podstawie tego orzeczenia organ rentowy odmówił ustalenia prawa do renty rolniczej.

Sporną więc kwestią w rozpoznawanej sprawie stało się, czy stan zdrowia wnioskodawcy powoduje u niego trwałą lub okresową całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, czy też może on pracę w gospodarstwie kontynuować.

Rozstrzygnął to Sąd Okręgowy, ustalając że skarżący nie jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym, tym samym nie spełnia wszystkich przesłanek z art. 21 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznych rolników (tekst jednolity Dz. U. z 2013r.1403) i w związku z tym nie ma prawa do renty rolniczej.

Sąd ten oparł się na opinii biegłego lekarza neurologa – specjalisty medycyny pracy, który rozpoznał u wnioskodawcy zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z okresowym zespołem bólowym w okresie pełnej remisji manifestacji klinicznej i uznał, że schorzenie to nie czyni skarżącego całkowicie niezdolnym do pracy w gospodarstwie rolnym.

Ustalenia Sądu I instancji poczynione na podstawie opinii biegłego są w ocenie Sądu Apelacyjnego prawidłowe.

Biegły – specjalista odpowiedni do rodzaju schorzenia stwierdzonego u R. R. - swoją opinię, a zwłaszcza jej wnioski końcowe należycie uzasadnił. Wyjaśnił, że rozpoznane u wnioskodawcy schorzenie jest w niewielkim stopniu zaawansowania, ma przebieg łagodny, bez długotrwałych zespołów bólowych wymagających długotrwałej farmakoterapii i rehabilitacji, obecnie zespół bólowy kręgosłupa na podłożu zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych jest w okresie pełnej remisji objawów klinicznych, wykonane zaś wielokrotnie badania radiologiczne i rezonansu magnetycznego kręgosłupa ujawniło zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne, jednak bez najmniejszych cech konfliktu wewnątrzkanałowego, w szczególności na rdzeń kręgowy.

Sąd Apelacyjny zauważa, że w myśl § 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 31 grudnia 2004r. w sprawie orzecznictwa lekarskiego w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przy orzekaniu o całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym bierze się pod uwagę łącznie:

1) charakter i przebieg procesów chorobowych oraz ich wpływ na stan czynnościowy organizmu, a w sprawach o ustalenie prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy z powodu następstw wypadku przy pracy rolniczej lub choroby zawodowej – także ich związek z wypadkiem lub rą chorobą;

- 2) sprawność psychofizyczną organizmu, stopień przystosowania organizmu do ubytków anatomicznych, kalectwa oraz skutków choroby;
- 3) wiek oraz rodzaj i zakres prac dotychczas wykonywanych przez zainteresowanego w gospodarstwie rolnym;
- 4) możliwość przywrócenia do pracy w gospodarstwie rolnym przez leczenie i rehabilitację oraz zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, protezy i środki pomocnicze.

Według art. 21 ust. 5 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym uważa się ubezpieczonego, który z powodu naruszenia sprawności organizmu utracił zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Jak wynika z przekonującej i poddającej się ocenie opinii biegłego neurologa, wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym w rozumieniu przytoczonego art. 21 ust. 5 powołanej ustawy.

Treść opinii zaś wskazuje, że biegły miał na uwadze zasady orzekania o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

Twierdzenie wnioskodawcy zawarte w apelacji, że stan zdrowia uniemożliwia mu kontynuowanie pracy w gospodarstwie rolnym nie zasługuje na wiarę, bowiem zgromadzony w aktach rentowych i uzupełniony przez Sąd I instancji materiał dowodowy pozwolił na nie budzące wątpliwości ustalenie, że R. R. jest zdolny do pracy w gospodarstwie rolnym.

Wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy poprzedziło przeprowadzenie postępowania dowodowego w zakresie wystarczającym dla należytego wyjaśnienia sprawy, a następnie Sąd ten dokonał oceny wiarygodności i mocy dowodów według zasad wynikających z art. 233 § 1 kpc i wbrew podniesionym w apelacji zarzutom nie była to ocena dowolna.

Nie zachodziła też potrzeba uzupełniania postępowania dowodowego, skoro sporna kwestia występowania czy też nie u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy – jak już wspomniano wyżej – została wyjaśniona.

Dodać wreszcie należy, że w sprawach, w których prawo do świadczenia uzależnione jest od stwierdzenia niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, sąd jest zobligowany do zasięgnięcia opinii lekarza specjalisty odpowiedniej specjalizacji, ewentualnie zespołu lekarzy, gdyż tylko oni dysponują wiedzą specjalistyczną pozwalającą na dokonanie oceny stanu zdrowia w kontekście tej niezdolności.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny uznał, że Sąd Okręgowy rozpoznając sporną kwestię uprawnień wnioskodawcy do renty rolniczej, nie naruszając przepisów postępowania oraz prawa materialnego dokonał trafnych ustaleń, że R. R. nie będąc całkowicie niezdolnym do pracy w gospodarstwie rolnym nie może skutecznie ubiegać się o świadczenie. W efekcie zaś orzeczenie Sądu Okręgowego nie może być skutecznie podważone.

Dlatego też orzekł o oddaleniu apelacji, jako nie opartej na ustawowych podstawach, stosownie do art. 385 kpc.

(...)

(...)

(...)